

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posredniške št. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tiskarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele št. po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, emrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utežljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto 5-20, za pol leta 3-10, za 3 mesece 1-5. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 30. Posl. dr. Pomper je utemeljeval svoj nujni predlog, da predloži vlada vse spise o sporu, nastalem radi želez. pragmatike med Zagrebom in Budimpešto. Govornik je navedel neki članek iz glasila posl. Supila, v katerem se obsoja postopanje tedanjega načelnika ravnateljstva dr. Nikolića.

Nato je povzel besedo dr. Vladimir Nikolić (koalicija), da opraviči svoje tedanje postopanje v vprašanju železniške pragmatike. Opisal je svoje postopanje pri reševanju železniškega načrta in postaneke spora in je zaključil s pripombo, da je tudi on za to, da se prizna predlogi nujnost, ker je potrebno, da se posveti v to stvar. — Nato je bila razprava prekinjena in zbornica je začela razpravljati interpelacije. — Seja kaja dalje.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 30. Zbornica je nadaljevala debato o bančni predlogi. Govorila sta posl. Ivan Benedek (justhovec) in posl. Hegyi (košutovec), oba sta se izjavila za samostojno banko. Nato je bila razprava odgodjena na jutri.

Bosanski deželni zbor.

SARAJEVO 30. Deželni zbor je nadaljeval debato o zakonu, tičočem se poštne kraničnice.

Shod Štefana Radića razpuščen.

ZAGREB 30. — Posl. Stefan Radić je sklical za včeraj javen ljudski shod, na katerem so imeli govoriti vsi poslanci kmečke stranke. Dve uri pred shodom so pa zasedli dvorano prišasti socialistične stranke, večinoma delavci in dijaki. Ko so prišli poslanci kmečke stranke s svojimi prišasti, je prišlo med poslednjimi in socialisti do krupnih prizorov, tako, da je bil navzoči zastopnik policijske oblasti prisiljen razpustiti shod. Posl. Radić namerava čim prej sklicati drugi javni shod kmečke stranke.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 30. Zbornica je nadaljevala razpravo o predlogi glede revizije poslovnega reda.

Turško-bolgarska carinska vojna.

SOFIJA 30. Finančno ministerstvo je poslalo včeraj carinskim oblastnjim okoličnic, v kateri odreja, da se ima začeti z 28. t. m. postopati z otomanskim blagom po generalni tarifi.

Dogodek na gališko-ruski meji.

LVOV 30. O dogodku, ki se je odigral dne 26. t. m. na meji pri Podwoliczyski (glej Edinost od 29. t. m.) je komisija, ki je bila poslana na lice mesta, ugotovila sledeče: Zvečer omenjenega dne sta dva orožnika v družbi s policijskim nadzornikom v Podwoliczyski privedla na mejo dva ruska podanika, ki sta izgnana iz Avstrije. Ko sta izgnanca prekoračila mejno reko Zbrucz, ju je zapazil nek ruski mejni stražnik, ki je ustrelil in ranil na nogi enega izgnanih. Ruski mejni stražnik ga je pobral in vodil v Woloczysk. Drugi izgnani pa se je umaknil nazaj na avstrijski breg reke Zbrucz. Nek ruski mejni stražnik je na to — pripravljen streljati — prekoračil mejo.

Ko sta mu avstrijska orožnika zapo-

vedala, da se mora ustaviti, on temu pozivu ni sledil in tudi puške ni položil. Zbog tega sta oba avstrijska orožnika ustrelila enkrat, ne da bi ruskega mejnega stražnika ranila. V tem trenutku so začeli na meji nastavljeni ruski stražniki streljati; vstrelili so večkrat. Avstrijska orožnika sta ustrelila še enkrat in sta se potem s policijskim nadzornikom umaknila proti Podwoliczyski. Celi dogodek se je odigral v večerni temi.

Bruhanje vulkana.

MANILA 30. Pri Taalu je začel bruhati vulkan. Čez vso okolico v okrogu 20 milj pada blato in kamenje. Urojenosti so ostavili vasi in zbežali v gore. Dvajset urojenecv je baje poginilo v gorečem blatu.

Ruska duma.

PETROGRAD 30. Državna duma je danes zopet pričela svoje delovanje. Dne 1. februarja bo duma razpravljala o odredbah, ki naj se jih ukrene proti nevarnosti kuge v Sibiriji in po vsej državi.

Resen položaj na Balkanu.

BELIGRAD 30. Listi poročajo, da sta ministerski predsednik Pašić in minister za unanje stvari dr. Milovanović na neki konferenci dne 28. t. m. očitrala vladnim strankam položaj na Balkanu kakor zelo resen. Vojni minister polkovnik Gojkić je na to poročal o pripravljenosti srbske armade in je povdarjal, da se je vojna sposobnost srbske armade v zadnjih dveh letih izredno povzdignila.

Demonstracije anarhistov v New-Jorku.

NEW-JORK 30. 11.000 anarhistov je pevaje marselezo marširalo sinoči z Broadwaya na shod, kjer so bili ostri govori proti usmrčitvam na japonskem. Po shodu so anarhisti skušali napasti japonski konzulat. Demonstrante je razgnala policija. Več kolovodij je bilo aretiranih.

Meksiko.

NEW-JORK 30. Glasom brzjavke iz El Centra v Kaliforniji so meksikanski revolucionarji v nedeljo zjutraj zasedli ob meji ležeči kraj Meksikali.

Iz Perzije.

TEHERAN 30. Regent mora radi zapadlega snega sedaj bivati v Reštu. Ni s pošto ni možno priti do njega.

TURČIJA.

Ustaja v Jemenu.

CARIGRAD 30. „Ikdam“ je zvedel, da so bili radi nevarnega položaja v Jemenu sklicani pod orožje nadomestni rezervisti 2., 3. in 4. armadnega zbora. Razun tega namerava vojna uprava mobilizirati drugi ekspedicijski zbor.

SOLUN 30. Iz Jemena so urgirali odposiljatev ojačen. Dva batalijona redifov, določena za Hodeido, sta dospela iz kosovskega vilajeta. Transportni parniki pa še niso dospeli, ker je morje viharilo. Arabci so napadli turške čete pri Ebbi blizu Hodeide, bili so pa glasom brzjavnih poročil siljajno odbiti in so izgubili 600 mož. Turki so imeli 150 mrtvih in ranjenih. Arabci se pripravljajo na daljne napade.

Gibanje med Arnavti.

SOLUN 30. Trideset mož močna četa Arnavtov je napadla pristavo pri Lohmi blizu Eibassana, jo oplenila in odvedla 300 komadov živine, šest pastirjev je pa umorila.

najkasneje pojutrnjim vam prinesem prstan.“ In odšel je iz sobe.

* * *

Pretekla sta dva dneva.

Kasno na večer se je zbral v sobi pri Kaspovskem družba nekaterih možkih. Pozdravljali so novodošlega svojega druga, plemenitega Josipa, ki je ravno prišel iz Kijeva. Zaskočili so ga bili na kolodvoru in ga s silo samotaj priveli.

Josip je dobil zelo dobro službo. Vsi so bili dobre volje, samo Josip je bil zamišljen, a Zenon molčel.

Josip je sanjal zlate sanje o jutrajšnjem dnevu, ko pozdravi svojo Anko. Žalibože ni vedel za težko Stazikino bolezen, ne za tako grozno materijelno stanje svoje zaročenke.

Zenon je koval v duhu načrte, kako obišče Anko in jej poreče, da sta si že medsebojno zamenjala prstana, da ni treba nič več drugega. Tako zamišljen je večkrat pogledal na svoje prste, kjer je bil nataknen Ankin prstan. Rešil ga je včeraj iz zastavljalnice na veliko prošnjo sluga, ki mu je vse povedal, kaj je videl in slišal pri Anki in ki se je zagrozil Zenonu, ko se je obotavljal, da vse to naznani oblastem.

„Zakaj ne piješ, Josip?“ — se je oglašil veselo razposajeni Turcij. „Daj mi mir“, je odvrnil plavalasi

Prebivalstvo prosi oblastnije za varstvo. Arnavte zasleduje vojaštvo. Oblastnije monastirskega vilajeta poročajo, da se sestavlja več arnavtskih čet.

Tiflis 30. V Kavkazu je vsled snežnih viharjev poginilo mnogo ljudi. Na železniški progi Poti-Batum je ostalo v snegu več vlakov.

Dunaj 30. Cesar je včeraj predpoludne vsprejel ministerskega predsednika barona Bienertha v daljši posebni avdijenci.

Delegacije.

Odsek za unanje stvari avstrijske delegacije.

BUDIMPEŠTA 30. — Odsek za unanje stvari avstr. delegacije je imel danes pod predsedstvom načelnika barona Chiari-ja sejo, na kateri so bili minister za unanje stvari grof Aehrenthal, ministerski predsednik baron Bienerth, vojni minister baron Schönaich in poveljnik mornarice grof Montecuccoli. Odsek je razpravljal proračun ministerstva za unanje stvari. — Načelnik Chiari je podelil besedo ministru za unanje stvari grofu Aehrenthalu, ki je podal svoj ekspozé. Za grofom Aehrenthalom je govoril poročevalec markiz Bacquehem. Omenil je debate v italijanski in francoski zbornici, v nemškem državnem zboru ter potsdamskega sestanka.

Zatem je obširno govoril del. dr. Kramaf. Na to je minister za unanje stvari grof Aehrenthal reflektiral na izvajanja del. dr. Kramafa.

BUDIMPEŠTA 30. — V današnji seji odseka za vnanje stvari je minister zunanjih stvari grof Aehrenthal podal svoj ekspozé, v katerem je povdarjal, da se vnanji politiški položaj od zadnjega delegacijskega zasedanja ni spremenil. Tudi danes ne obstoji nikako vprašanje, ki bi utegnulo postati nevarno za evropski mir. Razmere z vsemi državami so prej ko slej prijateljske.

Bosanski odsek.

BUDIMPEŠTA 30. — Bosanski odsek delegacije se je danes sedel v svojo prvo sejo, katero je otvoril predsednik dr. Gessmann z nagovorom, v katerem je povdarjal, da si je monarhija Bosno in Hercegovino pridobila s krvjo in da jo hoče tudi braniti s krvjo, ako bi bilo to potrebno. Izjavil je dalje, da se bo avstrijski državni zbor vedno rad oziral na opravičene želje prebivalstva Bosne in Hercegovine v kulturnem, narodnem in gospodarskem oziru. Seja je bila na to prekinjena.

BUDIMPEŠTA 30. Ko je bila seja zopet otvorena, je odsek nadalje razpravljaval bosanski kredit. Državni finančni minister baron Burian je utemeljeval predlog, da se izvoli poseben odsek za stvari Bosne in Hercegovine, v tem vidi, da narašča zanimanje delegacije za ti deželi. To zanimanje monarhije za obe deželi je zelo važno; veliki program čaka bosanske deželne uprave ter deželnega zbora. Mi stojimo pred velikimi gospodarskimi nalogami, ki bistveno potrebujejo izdatnega moralnega in gospodarskega povspesavanja monarhije. Minister je priporočal, naj delegatje vsprejmejo proračun. — Del. Steinwender je obžaloval, da ni v Avstro-Ogrski še rešena inartikularcija aneksije po ljudskih zastopih. — Nato je bila razprava prekinjena in odgodjena na jutri.

Gucij; „on misli na Kijev; marsikatera tamkaj preliwa solze za njim, a on pre-mišlja, kateri jih osuši najprvo“.

„He, he, he!“ se je zakrohotal Lucij, suh kakor trta.

„Kaj prigovarjate Josipu, ko je vendar naš Zenon privolil Kamalduci?“

„Pustite me na miru!“ — je zamrmral Zenon. „Kdor hoče iti jutri v uspešno bitko, mora misliti na sredstva“.

„Torej pij... pij“, je zavrnil Turcij... tu imaš čašo... glejte... ima kopico konceptov, osnov, sredstev in načrtov... ali še le na dnu; torej do dna in zmaga je zagotovljena“.

Molče je Zenon izpraznil čašo ter jo postavil na mizo.

V tem hipu je pogledal Josip na njegovo roko. Kakor da bi ga sunil z nožem, oko mu je obstalo na prstanu. Ta prstan, zvit iz hrastovega listja, ki ga ovija črna emajlirana kača... ta prstan, priseči bi mogel, da je isti, ki ga je nataknil Anki na prst. Kako je prišel Zenonu na roko? Strašne misli so se mu podile po glavi.

Isti večer je pričakovala Anka slugo s prstanom, sedeč sključeno na postelji. Stela je dneve; teden je minul. Josip pride, morda se je že pripeljal, možno je tudi, da pride jutri... zakaj vendar ne pride sluga?

GOVOR

dra. Rybářa na javnem shodu političnega društva „Edinost“ minole nedelje.

Pol. društvo „Edinost“.

V prejšnjih letih je vladala navada, da smo z občinim zborom našega društva spajali tudi javen shod, na katerem smo poročali o društvenem delovanju in o finančnem stanju društva ter volili novi odbor. Ker so bili ti shodi javni je imel pristop vsakdo in vsakdo se je lahko oglašal za besedo ter izražal svoje mnenje o delovanju društva in postopanju odbora. Ta uredba je bila z ene strani hvalevredna, ker je bila demokratična. Ali z druge strani ni bile prav, da je mogel vsakdo glasovati in voliti odbor, da je mogel nečlan odločati, kdo naj predseduje društvu. Uveli smo bili sicer to z najboljim namenom, hoteli smo pokazati, da naše društvo noče ničesar zakrivati in pokazati vsej javnosti, da pošteno dela: pred vso javnostjo smo hoteli polagati račune. No, kakor je bilo dobro in umestno nasproti javnosti, ali je bilo za društvo jako slabo. Sleherni Slovenec, ki se zanima za javne dogodke, je prihajal na naše občne zборе s pravico do kritikanja, ni pa imel nasproti društvu nikakih — dolžnosti! Posledica temu je bila, da smo imeli mnogo poslušalcev, mnogo njih, ki so se zanimali in tudi veliko zahtevali, ki pa niso nič žrtvovali. Imeli smo veliko zborovalcev na občnem zboru, ali pri tem — malo členov. To je bilo zlo. Kajti kakor v vojni tako je tudi v politični borbi ne morete je voditi brez sredstev; brez — denarja. In naj so oni, ki vodijo društvo še tako požrtvovalni in naj tudi dajajo iz svojega, kolikor morejo, vendar ne morejo zmagovati vseh žrtev, ki jih zahteva naša politična in narodna borba. Tako je prišlo, da so vsi le zahtevali od društva in vse pričakovali od njega; če se je pa kaj — po njihovem mnenju — zamenjalo, pa so zabavljali po javnih lokalih in tudi po časopisih — posebno ljubljanskih —, češ, da se ni storilo in ni storilo to in ono! Vsi so bili po konci ob takih prilikah, nikdo pa se ni zmenil za to, da za vse to, kar bi oni hoteli, treba — denarja, da treba plačati sleherni plakat in da se tudi od agitatorjev ne more zahtevati, da bi trosili iz svojega!! — Pogledajte naše narodne nasprotnike, koliko oni trosijo za svojo borbo, koliko darujejo njihovi kapitalisti in koliko žrtvujejo v take namene celo tudi socialisti! Če ga nimajo tu, ga dobivajo od centrale na Dunaju, a če tudi tam ni denarja, prihaja Berolin na pomoč. Kako bore malo se pa pri nas žrtvuje, kako malo jih je, ki se zavedajo dolžnosti do društva, do katerega se stavlja sploh tolike zahteve in se mu nalaga vso težko odgovornost, spojeno z vodstvom narodove politike! In če smo vzlic vsemu temu vendar napredovali, če smo tudi s toli neznatnimi sredstvi vendar dosegali lepih uspehov, se imamo zahvaliti na tem le dejstvu, da je naša stvar pravična, ki mora enkrat zmagati, če tudi ne dobiva od lastnih rojakov podpore, ki bi jo zaslužila in ki jo je tudi potrebna.

Položaj v parlamentu.

Ne pričakujte od mene natančne slike o vsem, kar se je godilo in vršilo v parlamentu v minolem letu: o raznih mahinaci-

Treba je imeti orjaško moč, da telo ne klone pod težkimi udarci, kakoršni so padali na Anko. A ona ni bila velikanka. Imela je sicer nadčloveško trdno voljo, a ta se je sedaj bližala svojemu koncu. Anka ni vedela, kako je slaba, kako je bolna; živela je samo z dušo, a na telo je pozabila. Ni marala za bolezen v glavi, ki ji kolje lobanjo, ni čutila, da je drevenita nogi, ni čutila gladi, ker živela je za svojo sestrico z očesom, vprtim v sliko bodoče sreče z Josipom.

Anka je sedela na postelji, čeprav je bila polunoč. Tišina je vladala po vsej hiši, niti ropota koles ni bilo slišati z ulice. Gledala je na dete; obraz, nekaj poln in rudeč, je danes blede, propal; dihanje kratko, tiho, komaj slišno. Dete se je nemirno preobračalo ter se nečemu branilo z rokami. Anki se je delala megla pred očmi, grabila se je za prsa... Ah, tako zadušljivo... tako strašno, tako tiho, kakor v grobu; in ona je sama, sama z Bogom. Cuti, da je bolna. Nagibljala se je nad posteljo; ozirala se je sestrji v obraz. Dete se je naglo streslo, se začelo premetavati, z rokami je vrtelo in prosilo... Kaj je to? Slišala je o krčih pri otrocih. Dete je odprlo oči in stegnilo obe roki.

(Zvržetek pride).

PODLISTEK.

Dva prstana.

Napisal STANISLAV SOBJESKI. — Poslovenil RATIŠKI.

Sluga je tih človek, obrisal si je solze ter rekel ganjen:

„Isti gospod, ki vam je dal delo“.

Zagrabila se je za glavo, skoro da se ji zrušila na tla. Ali hitro se je zavedla.

„Torej oni gospod, ki mi je postal delo, ponovi, ki mi je dal onih dvanajst rubljev? Ali je mislil, da s tem prstanom, s temi rublji kupi bodočo Josipovo ženo?... Tu vzemite izpod umirujočega deteta opravo, strgajte z mene zadnji kos obleke, prodajte vse... dajte onemu človeku vse, da mi vrne moj prstan. Boljša je smrt, nego sramota!“

V svojem groznem stanju je začela Anka trgati obleko s sebe, vleči opravo deteta, kakor bi bila znorela.

Solze so prišle slugi v oči. Pristopil je k njej, prijel jo za roke ter ji rekel z drhtečim glasom:

„Pomirite se, gospica. Naj ne bom človek, če mu ne povem vsega. Jutri, a

jah in intrigah. Ne bom vam govoril o vsakem predlogu posamičnih strank, o vseh zakulisnih pogajanjih vlade z voditelji strank itd. Če bi hotel to, moral bi vas zadržati tukaj ure in ure in še bi vam ne mogel povedati vsega. Pa vsaj tudi to ni toliko važno in ne bi bilo posebno zanimivo za vas.

Iztrgati hočem marveč iz te velike slike le nekoliko stvari, ki so bližje nam in našemu interesu, ter vam jih prikazati tudi od strani, na kateri jih še niste videli. Skicirati hočem le politične dogodke, ki se tičejo za jugoslovanske politike najvažnejših vprašanj.

Glavno vprašanje, okoli katerega se je v minoletem letu v parlamentu — lahko rečemo to — vse sukalo, je bilo vprašanje

italijanske univerze.

O tem vprašanju smo tudi mi že mnogo govorili na naših shodih in naše glasilo je opetovano označalo stališče, ki je mi zavzemljemo nasproti temu vprašanju. Zato ne treba, da bi pravilno zopet danes, zakaj smo tako postopali in ne drugače in za doščia naj konstatacija, da mi Slovenci in Slovani sploh ne nasprotujemo nobeni opravičeni kulturni zahtevi Italijanov, ker, kar želimo sebi, privoščamo radi tudi drugim. Če pa smo se od prvega začetka upirali in se upiramo tudi danes: je razlog v tem, da nikakor ne moremo dopuščati, da bi se drugim več dajalo nego nam, posebno pa še ravno tistemu, ki nam ne privoščia najmanjšega prava! Dokler nam Italijani ne privoščia pravi ničesar, niti skromnih ljudskih šol ne, dokler ne dobimo tudi drugih šol — srednjih in strokovnih — naj se ne pričakuje, da bi dobili Italijani svojo univerzo z našo pomočjo!

(Pride še.)

Ljudsko štetje.

Fabrikacija Italijanov.

Dr. Ruzzier ul. Stadion št. 21 ima slovensko kuharico po imenu Rebec Antonija. Rebec je slovensko dekle, doma iz Kranjske in zna le za silo laški. Gospodar jo je vpisal za Italijanko, ne da bi bil njo vprašal za občevalni jezik.

V isti hiši, ki je last „Trgov. obrtne zadruge“, stanuje dr. Fischer. Ta je kuharico in sobarico vprašal za občevalni jezik in vpisal obema slovenski kakor občevalni jezik, kar je popolnoma pravilno.

Dne 27. t. m. pa je prišel v to hišo številni revizor. Pri dveh družinah, ki niso hotele govoriti laški (on pa ne slovenski, da-si je znal!), je mož opravil zelo na kratko. O občevalnem jeziku ni niti vpraševal!

Pri d. ru Fischerju je pa poskusil z fabrikacijo Lahov. Vprašal je gospodarja, kako da je mogel za kuharico, ki je že dlje časa v Trstu, — zapisati slovenski kakor občevalni jezik?! „Kako govorite vi žnjo?“, se je predrznil vprašati! Gospod doktor je Lahončka poučil kakor treba. Rekel mu je: „Jaz govorim s kuharico laški, ker ne znam slovenski. Ko bi znala nemški, bi govoril žnjo nemški. Njen občevalni jezik pa je in ostane vključno temu — slovenski!“ Magistratovec je odkuril, ne da bi omenil sobarice, ki je le malo časa v Trstu!

Vsa čast Nemcu d. ru Fischerju in njega služkinji, ki sta gospodarju odločno izjavila, da sta Slovenki. Omenimo naj še, da je ena Kraševka, druga pa Bovčanka.

Ta pa ne odkrije Amerike!!

K tobakarnarju Staniču v ul. Molin piccolo je prišel revizor. Na zahtevo so mu Staničevi dali na vpogled odlok magistrata o domovinski pravici.

Mož je gledal in gledal, ter je na zadnje pripomnil, češ, da to velja samo o gospodarja in ne za vso družino! Neki preprosti delavec, ki je bil v tobakarni, mu je pa zasolil: „Kjer je kapelnik — je tudi muzika!!!“ — In to so — komisarji!

Zopet slučaj narodne nezavednosti!

Prejeli smo: V ulici Amerigo Vespucci št. 1 v 3. nadstropju stanuje družina Spacapan, on rodom iz Kranjske in žena doma iz goriške okolice. — Ta dva sta se, da-si je Spacapan član NDO, skupno s svojimi hčerkami vpisala pri ljudskem štetju za Italijane.

Ne moremo dovolj grajati takega postopanja, posebno, ker se družina drugače rada priznava za Slovence. Zakaj torej tako nezavedni?

Kaj takega gotovo zaslučuje, da se ožigosa pred vso javnostjo, kajti če se sami ne bomo spoštovali, moremo to pač tem manj zahtevati od naših narodnih nasprotnikov. Če te naše vrstice ne bi pomagale, spregovorimo o tem še jasneje. Kaj slabečnega se vendar ne bi smelo več dogajati med našim sicer dovolj zavednim ljudstvom.

Vedno huje!

Sinoči ob 5.30 ure, ko je bilo torej že temno, je prišel v stanovanje gospoda Gaja Bonifačiča, ulica Cecilia št. 2, neki nepoznan človek. — Gospa, ki je bila sama doma, se je silno prestrašila, videč v temi pred seboj nepoznanega človeka. Vsa v strahu je vprašala neznanca, kaj da hoče? On je odgovoril v italijanskem jeziku, naj mu da „karte“ ljudskega štetja. Ona pa ga je zavrnila: „To ni moja stvar, ako kaj hočete, pojdite k mojemu možu v prodajalno!“ On pa je le silil vanjo in se potiskal vedno dalje v sobo, kar jo je tako prestrašilo, da je bila vsa iz uma in je začela kričati, naj se pobere iz stanovanja!! Predrznje pa je na to zagrozil, da, ako mu ne da listine, pokliče redarja! Pri tem je nesramnež grozljivo tipal po žepu. Tedaj pa je žena zbežala iz stanovanja in je pritekla v prodajalno na oglu ulice Cecilia kričeč in tako prepadena, da je bila skoro nezavestna in so jo morali polivati z vodo. V tem pa je g. Bonifačič hitel v stanovanje, da vidi nasilneža, a srečal ga je že na stopnjicah, kjer ga je pozval na odgovor, kdo da je in kako da udara ob taki uri v stanovanje?

Na to ga je gosp. Bonifačič tiral gori na hodnik stanovanja, kjer je oni človek postal mehak in začel prositi oprostjenja. G. Bonifačič ga je apostrofiral, kaj bi n. pr. rekel g. župan ali pa minister, ako bi mu ob taki uri tako prestrašil ženo?! On pa je le prosil in prosil oprostjenja, a g. Bonifačič ni hotel odnehati in je prisilil neznanca, da je šel z njim na policijo. Tam je gosp. Bonifačič opisal dogodek posluječemu uradniku in povdarjal, da istotako bi mogel priti v stanovanje tudi kakov lopov in provzročiti nesrečo na imetju ali celo na zdravju. Uradnik je zahteval od neznanca, naj se legitimira, kar je tudi storil. Zove se Avgust Mayer.

Gosp. Bonifačič pa hoče zasledovati, je-li se bo kaj uradovalo radi tega slučaja.

Ministrova odredba.

Minister notranjih stvari je izdal na namestništva, oziroma deželne vlade sledečo naredbo:

Kakor sem doznal iz neposredno došlih mi pritožb in iz poročil večih deželnih vlad, se je dogodilo mnogo slučajev, ko prizadete stranke prigovarjajo, da so bili njihovih oseb tikačijo se podatki v operatu ljudskega štetja uničeni in v katerih se zahteva tozadevne popravke. V smislu opetovano tozadevno izdanih ukazov, da se ima pri ljudskem štetju brezpogojno gledati na to, da bodo odgovori na stavljena vprašanja sledili brez pritiska in resnično, treba vse take oblastnim došle pritožbe skrbno preiskati. — Pri teh preiskovanjih se ima vzdržati vsakega uplivanja na pritoževalce in treba samo paziti na to, da navedbe strank niso v očividnem nasprotju z resnico.

O priliki ljudskega štetja se je opazilo tudi neko narodno bojkotno gibanje, s tem, da se je posameznim osebami radi njih navedb grozilo s škodo v njihovi trgovini ali obrti, z odpovedjo stanovanj, odpusta iz dela in drugimi sovražnostmi. Že opetovano se je podrejene oblasti opozorilo, da se mora iz ozirov na javni mir in red vedno oistro nastopati pravi uporabi gospodarskega bojkota kakor agitacijskega orožja v političkih bojih. Deželne oblasti se zato ponovno pozivljajo, naj podrejenim oblastnjakom na novo zabičajo, da morajo vedno v tem smislu postopati, posebno da ne smeti trpeti razširjevanja tiskovin, ki pozivljajo direktno ali indirektno na bojkot in utemeljujejo čin po § 302 k. z.

Pri tem se ima posebno paziti na to, da se bo povsodi uporabljala ena in ista praksa, da se tako prepreči vsako senco suma, kakor da bi se hotelo različno postopati s posameznimi političnimi ali narodnimi strankami.

Da vidimo, da-li se bo in koliko ta ukaz izvrševal vspricho legijona zlorab in nespodobčin povodom ljudskega štetja v Trstu!

Dnevne novice.

Slovanski izseljenci v Ameriki. Neki češko-ameriški list je priobčil tozadevno neuradno statistiko, iz katere posnemamo sledeče podatke: V zadnjem desetletju (do konca julija 1910) je prišlo v ameriške Združene države 97.702 Čeha, 94.603 Bolgari in Srbi, 307.729 Dalmatincev, Bošnjakov in Hercegovcev, 209.000 Slovencev in Hrvatov, 873.600 Poljakov, 143.430 Malorusov, 332.446 Slovakov, skupaj torej okrog dva milijona Slovanov.

Novi hrvatski delegati. Iz Zagreba: Novoizvoljeni delegati za ogrsko-hrvatski državni zbor odpotujejo jutri v Budimpešto, kjer bo v sredo precejziral predsednik hrvatske delegacije stališče Hrvatov napram bančni predlogi.

Srbsko-črnogorski konzulat v Pragi. Iz Prage poročajo, da nameravate Srbija in Črnagora ustanoviti v Pragi skupen konzulat.

Predlog za odpravo mature je skoro enoglasno vsprejela državna zveza avstrijskih srednješolskih društev, ki je nedavno temu zborovala v Ljubljani.

Novi kurz iz Vatikana. Uprave hrvatskih, pa tudi strokovnih listov, so prejele od „zboru duhovne mladje zagrebačke“, to je klerikov, to-le značilno pismo: „Po odredbi sv. Stolice je gojencem vseh semenišč in kandidatov svečeniškega poklica zabranjeno čitanje vseh časopisov, pa tudi „najboljih“. Zato se rečeni zbor zahvaljuje na nadaljnjem dopušljanju listov.

Ta ukaz iz Rima priča, da imajo sedaj v Vatikanu zaslepljeni svetovalci prvo besedo. Nasprotniki katoliške cerkve se morejo le veseliti tega ukaza. Posledica takih vzgoj, ki mlade gospode hermetično zapira

pred dogodki življenja, bo le ta, da pridejo v svet popolnoma desorientirani brez vsakega širšega obzorja, brez poznavanja ljudi in sveta. Takov duhovnik ne bo koristil cerkvi. Naj približemo tu klasičen izgovor iz Nemčije. Da je v teh protestantskih deželah ugled katoliške duhovščine tako velik in da katoliki predstavljajo veliko politično in parlamentarno potenco, na tem se imajo ravno zahvaliti vzgoji bodočih duhovnikov, vzgoji ki jih ne zapira v semenišča marveč jih pošilja v šolo vseh šol, v svet — na vseučilišča.

Socialna demokracija in vojni proračun. Socialno-demokratska stranka prične z energično akcijo proti povišanju proračuna za vojne potrebe. Socialno-demokratski delegati hočejo v delegacijah uporabiti vse sile, da omenjene postavke ne bodo vsprejete. Razdeliti hočejo tudi med ljudstvo milijon izvodov popularnih spisov, v katerih bodo protestovali proti ponovnemu povišanju vojnega proračuna.

Domače vesti.

Pogreb g. A. Široka, voditelja C. M. deške šole pri sv. Jakobu, se je vršil večeraj popoldne ob velikanski udeležbi. Pred krsto je korakala mladina deške in dekliške šole z učitelstvom, za krsto pa je sledila dolga vrsta sorodnikov, prijateljev, tovarišev in znancev. Med temi smo opazili deželnega šolskega nadzornika g. F. Matejčiča, okrajnega šolskega nadzornika g. Ivana Nekermana, zastopnika Ciril-Metodove družbe g. tajnika župnika Brčeta in odbornika dra. Merharja, predsednika moške C. M. podružnice dra. Josipa Abramca itd. Zelo častno je bilo zastopstvo tovarišev z c. kr. pripravnice, okoličanskih ter tudi državnih ljudskih šol. Vsa št. Jakobška društva so doposlala svoje zastopnike. Pred hišo je zapel zbor št. Jakobške „Čitalnice“ ganljivo žalostinko „Blagor mu!“ Ves sprevod je bil dokaz, kako je naše občinstvo čislalo pokojnika kakor moža in učitelja.

Blagemu pokojniku — zemljica lahka! N. v. m. p.!

Kako se pači resnica! — Iz Doline smo prejeli:

„Minulo nedeljo je tukajšnji g. kapelan rekel v cerkvi, da je „Edinost“ preje zahtevala slovenskega škofa, sedaj pa, ko smo ga dobili, da bi pa „Edinost“ hoteli imeti italijanskega škofa. Sploh da „Edinost“ piše strašno neumno in ne ve sama, kaj hoče. Seveda je gospod kapelan tudi sicer rohlen proti „Edinosti“, kar ga pa seveda ne bo motilo, da pošlje v „Slovenca“ zatrdilo, da vse to ni nič res“. Ob enem je v nedeljski pridigi rekel: „Proklet bodi oni, ki mene stavljajo v „Edinost““.

Tako se glasi sporočilo, ki smo je prejeli iz Doline od zanesljive osebe. Značilno je — recimo tako — za duševno razpoloženje g. kapelana z ozirom na dejstvo, da je ta gospod silno vest, ki jo je prinesel naš list, v ljubljanskem „Slovencu“ označil za laž. Seveda je bila vest v „Slovencu“ tako zavita, da bi mogel nerazsodjen čitatelj misliti, da smo mi obdolžili g. kapelana kakor da je one prejšnje nedelje v cerkvi izrekel besede, ki vsebujejo kletvino. Ne, g. kapelan ni preklinjal v navadnem smislu, da bi bil namreč rabil grde besede, ampak je klical prokletstvo z nebes na one, ki citajo „Edinost“. Minole nedelje pa je zadel se svojim prokletstvom njih, ki pišejo v „Edinost“. In kakor da ni še dovolj tega, v božjem hramu absolutno nedostojnega početja, je dodal še trditve, ki so v dijamentnem nasprotju z resnico, zatrdivši, da bi mi raje imeli Italijana za škofa. Ker resni in pošten ljudje ne izrekajo — posebno ne na javnem mestu — obdolženj, za katere nimajo dokazov, pozivljamo g. kapelana pri njegovem poštenju, naj odgovori na primer-nem javnem mestu, je-li gornjo obdolženje res izgovoril, in če je, na katera dejstva in izjave v našem listu opira to svojo trditve?! Prosimo, velečastiti gospod kapelan!

Trž. tovarišem. Prejeli smo: V neki številki „Učiteljskega Tovariša“ sem bil priobčil članek „Lepa knjiga“. To knjigo sem učitelstvu priporočal v uvaževanje. Tu in tam sem rabil različne nemške citate ad verbum. Ker vem, da je „Učiteljski Tovariš“ učiteljski list in da slovensko učitelstvo vsaj toliko nemščine razume, da zna: kaj nemški citati pomenjajo, nisem nemških citatov prevajal v oklepih. To je razkazilo nekega učitelja tako, da mi je očitno v 1. št. letošnje „Edinosti“ nemškutarstvo, oziroma, kakor piše on: „Lebanizma“. Na to očitje sem jaz odgovoril v „Učiteljskem Tovarišu“, da je „Učiteljski Tovariš“ namenjen učitelstvu, t. j. omikanim ljudem, ki bi morali vsaj toliko nemščine umeti, da bi znali, kaj pomenjajo nemški „ocvirki“ (citati), zakaj v nasprotnem slučaju bi bil g. urednik prevajal — nemške „ocvirke“ (nemške citate) imenuje dopisnik „ocvirke“ in jih podal v oklepih“. Konečno sem omenil, da na eventualne odgovore brez podpisa — ne odgovorim več, kajti, ako je dopisnik možak, naj se podpiše, kakor se podpisujem jaz. In na ta odgovor so se oglasili v 27. št. „Edinosti“ „Tržaški tovariši“ ter se zaganjajo va-me, kakor bi bil jaz Bog ve kaj zakrivil, ker sem rabil nemške citate, kakor jih rabijo tudi

drugi, a brez očitja. Seveda drugi smejo nemške citate rabiti, jaz pa ne; meni se to zamerja. „Trž. tovariši“ naj pogledajo v 1. št. letošnje „Popotnika“ in tam najdejo v spisu: „Misli o reformi ljudske šole“, ki ga je spisal g. A. Požegar, nemške citate: „Ich glaub', dass zu einer guten Erziehung gefordert werde, dass die Kinder recht ernstlich körperliche Arbeit tun“. — Nadalje navaja gosp. A. P. Götejev citat: „Eines recht wissen und ausüben gibt höhere Bildung als Halbheit im Hundertfältigen“ itd. Nemške citate rabijo tudi „Ljublj. Zvon“, „Slovan“ in drugi znanstveni listi in tega jim nikdo ne zamerja. Zamerja se le meni — starosti slovenskega goriško-gradišanskega učitelstva. Sodijo naj čitatelji in čitateljice, če je to prav in umestno. Vkljub temu ostanem pri tem, da naj znanstveniki zmerom citirajo v originalu. — Capito signori „Trž. tovariši“? A. Leban.

Ples „Slov. Čitalnice“ se vrši torej jutri zvečer v veliki dvorani „Nar. doma“. Opozarja se posebno na lože, katerih bo ob tej priliki skupno 12. Kdor hoče dobiti ložo, naj se zgasi čim prej. Osebito veliko zanimanje za ples vlada med brati Hrvati in Čehi. — Sluga „Slovenske Čitalnice“ ima na prodaj tudi vstopnice k plesu in vsprejema reklamacije onih, ki žele vabila, a ga niso dobili.

Ples „Slov. Čitalnice“ je prvi veliki ples v letošnji plesni sezoni. Ni torej dvoma, da se vabilu „Slovenske Čitalnice“ k plesu odzove mnogobrojno tržaško Slovanstvo v častnem številu. Kako tudi ne?! Saj je „Slov. Čitalnica“ bilo eno izmed prvih narodnih društev v Trstu, ki je probujala narod k zavednemu življenju. In ples, ki ga „Čitalnica“ priredi jutri, prireja kakor uvod v proslavo petdesetletnice svojega obstanka. (Tej prireditvi sledi namreč svoj čas Slavnostna akademija. To je torej proslava petdesetletnega delovanja tega društva v proslavi slovanstva Trsta in njega okolice. — In na današnjem vspehu tržaških Slovanov ima „Čitalnica“ lepik zaslug.

Cisti dobiček plesa pripade fondu za zgradbo nove slov. Ciril-Metodove šole v Trstu.

„Slov. Čitalnica“ hoče ob tej posebni priliki nuditi svojim gostom lep večer, prijetno zabavo.

Trgovski ples obeta tudi letos biti jeden najlepših. Saj tudi zasluži vsestranske podpore, ker čisti dobiček se porablja v toliko pomembni in važni kulturni namen. Trgovsko društvo deluje z vso vnemo, da bi doseglo velik napredek in povzdigo naše trgovine, ker le ako bomo trgovsko močni, potem se nam ni bati za pogin. V sled tega se nadejamo, da vsi trgovci, obrtniki, trgovski uradniki, sodniki in sploh oni, ki živijo v trgovstvu bodočnost, pridejo osebno počastiti naš ples. Vabila se že razpošiljajo, ako bi pa kdo istega ne prejel, naj se smatra vseeno povabljenim. Lože so na razpolago pri tajništvu „Trgovsko-obrtne zadruge“. Torej naj nihče ne pozabi, da v soboto dne 4. februarja bo trgovski ples.

„Avstrijska družba za gojitev zobov v šolah“. Prejeli smo:

Ustrezajoč davni potrebi se je nedavno sestavil odbor, ki si je stavil nalogo, ustanoviti „Avstrijsko družbo za gojitev zobov v šolah“. V Nemčiji, na Angleškem, Francoskem in v drugih kulturnih državah obstojajo že dalje časa šolske zobozdravniške naprave in je z veseljem pozdraviti, da se tudi v Avstriji vzbujajo zanimanje za gojitev zobov v šolah. V odboru snujejo se družbe se nahajajo med drugimi ministerijalni svetnik v ministerstvu za notranje stvari dr. pl. Haberler kakor predsednik, ministerijalni svetnik v naučnem ministerstvu dr. Heintz, vladni svetnik dr. Scheff z dunajskega zobozdravniškega zavoda, vladni svetnik docent doktor Burgestein, dalje docenta za zobozdravništvo dr. Weiser in dr. Fleischmann, mestni svetnik in drž. poslanec Tomola, drž. posl. Seitz, dvorni in sodni odvetnik dr. Viktor Rosenfeld, zobozdravnik dr. Karolyi in dr. Wolf (zadnji kakor zapisnikar). Pravila družbe so že predložena ministerstvu za notranje stvari, obsegajo v vseh kronovinah podružnice, ki naj razvijajo agitacijo za gojitev zobov v šolah; vrhu tega dajajo državnim, deželnim in občinskim oblastvom mandate v obdobjih.

Z ozirom na velepomembni ljudsko-zdravstveni namen, ki ga ima družba, je upati, da zbuditi ta misel v vseh krogih zanimanje in da najde vsestransko dejansko podporo.

V opereti „Valčkov čar“ nastopi kakor gost subretna pevka naša znanka g. ca Janova.

Tržaška sokoška župa ima svoj ustanovni občni zbor v nedeljo 5. februarja t. l. ob 9. uri dopoldne v telovadnici „Narodnega doma“ v Trstu. Novoustanovljena župa bo obsegala štiri društva t. j. „Sokola“ v Trstu, Vrde, na Opčinah in v Škedenju in tri odseke t. j. odseke tržaškega „Sokola“ v Rojanu, Barkovljah in na Proseku.

Na ples! Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Škedenju vabi na „Veliki ples“, ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. svečana v Sancin-Cemotovi dvorani. Vstopnina znaša 1 K za osebo. K plesu je dovoljen vstop tudi čednim maskam. Začetek ob 7. uri zvečer; zabava traja do 2 pop. Vsakdo, ki želi prispevati v korist škedenjski podružnici,

naj se omenjenega dne zgodi v Čemetovi dvorani, naj že zna plesati ali ne, in naj je star ali mlad! Na veselo svidenje kliče

Odbor podružnice C. in M. v Škedenju.

Slovenski otroški vrtec v Sv. Križu. Slovenska Straža je v nedeljo otvorila v Sv. Križu otroški vrtec, v kateri je dosedaj vpisanih 40 otrok.

Pekovski pomočniki NDO. naznanjajo, da priredijo prihodnjo soboto, dne 11. februarja t. l. v dvorani „Trgovskega izobraževalnega društva“ v ulici Sv. Frančiška št. 2, I. nadst. svoj l. plesni venček s tombolo, šaljivo pošto in prosto zabavo. Pri plesu svira salonski orkester.

Ker je čisti dobiček namenjen podpor-nemu fondu NDO., se nadajamo obilne udeležbe pri tej prvi prireditvi v NDO. združenih pekovskih pomočnikov.

Za Ciril-Metodov obrambeni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. g.: 875. Hrast Anton, c. kr. učitelj v pokoji, Trst (plačal 200 K); 876. Trgovski sotrudniki v Ljubljani (plačali 42 K).

C. in kr. vojna mornarica. Vojna ladija „Cesar Fran Josip I.“ je dne 26. t. m. priplula v Amoy, kjer ostane 12 dni. Na ladiji vse zdravo.

Tržaška mala kronika.

Nenadna smrt. Včeraj ob 8. uri popoldne je 68-letna Josipina Altea, vratarica hiše št. 26 v ulici Ugo Foscolo, naenkrat padla v nezavest in kmalo na to umrla.

Pila pomočoma strup. Zasebnica Lucija Giraldi, 49 let stara, stanujoča v ulici delle Poste, je včeraj pila jedovito tinkturo, katero je zamenjala za neko zdravilo. Dobilica je potrebno pomoč na zdravniški postaji.

Tatvina 1000 rubljev. Tukajšno redarstveno ravateljstvo je dobilo od onega v Rovnem v Galiciji brzojavko, v kateri je to zahtevalo, da se aretirajo Teodora Mankovskega in Pavlo Scheinfeld, oba iz Galicije, ki hočeta pomočjo krivih potnih listov od-potovati v Ameriko, potem ko sta ukradla 1000 rubljev. Omenjena bi se bila imela nahajati v Trstu prvi pod imenom Jakoba Tavosivka, 29 let star, njegova tatinska tovarišča pa pod imenom Anastazije Melnik, stara 19 let. Policija je našla oba v zavodu Avstro-Amerikane, kjer sta čakala na parnik za Ameriko.

Oba sta izjavila, da sta nedolžna in da sta se spoznala še le na potovanju iz Galicije v Trst. Bila sta pridržana v zaporu.

Tatvina v Loydovem arsenalu. Včeraj, ko so šli delavci iz Loydovega arse-nala, je bil aretiran 20-letni mehanik Ivan Madrusich, doma iz Gorice, stanujoč v ljud-skem prenočišču v ulici Gasparo Gozzi, ker so našli pri njemu kos bron v vrednosti 40 kron.

Vnuk okradel deda. 30-letni voznik Fran Vekjet iz Sv. M. Magd. zgornje štev. 304, je bil včeraj aretiran, ker ga je njegov ded, 62-letni Ivan Vekjet, posestnik pri Sv. M. Magd. zgornji št. 346, ovadil, da mu je ukradel 30 kron.

Oškodovani pravi, da ga je vnuk okra-del že preje, enkrat za 30, drugič za 6 K. Obdolženi priznava zadnjo tatvino, taji pa obe pri. Bil je pridržan v zaporu.

Radi žaljenja veličanstva. Radi iz-gredov, ki jih je povzročil pri Sv. Mariji Magdaleni, je bil aretiran predočnjim 52-letni Marko Spozzina iz Ulijana pri Zadru. O tej priliki je rabil na redarstvenem in-spektoratu besede, ki tvorijo v sebi žaljenje veličanstva.

Radi maščevanja. — 26-letni Lorenc Godnik sobni slikar iz Komna, je imel pred nekaj časa ljubavno razmerje s pošteno deklico Mercedo Schmidt. Ko se je deklica prepričala, da je fant nasilnega značaja, ma-lovreden in lenuh, ga je odslovila.

Godnik je zato naslovil na deklico in njenega očeta več grozilnih in žaljivih pi-sem. Dne 29. t. m. pa je prišel Godnik tudi v Schmidtovo hišo, kjer je ponovil tudi ustmeno svoje grožnje proti dekličinem očetu.

Bil je poklican redar, ki je Godnika aretiral. Godnik priznava deloma svojo krivdo, a pravi da je to storil, ker je pil preveč marsale.

Koledar in vreme. Danes: Peter Nol. sp. — Jutri: Ignacij šk.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 3° Cels. — Vreme včeraj: jasno, veter. Vremenska napoved za Primorsko: Lepo, večinoma jasno vreme. Hladni ve-trovi. Mrzlo. Semtertja jutranja megla.

Društvene vesti.

Veliki planinski ples. Vsi odborniki so vabljeni k važni odborovi seji, ki bo de danes v torek, dne 31. t. m. ob 7^{1/2} uri zvečer v društveni sobi.

Odsek tržaškega „Sokola“ v Rojanu naznanja slavnemu občinstvu in bratom So-kolom, da je plesna vaja v četrtek, dne 2. februarja (na svečnico). Plesalo se bo de figurirane plesne.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes zvečer točno ob 8. uri pev-ska vaja za moški zbor. Prosim polnošte-vilne udeležbe. Pevovodja.

„Sokol“ na Proseku. V nedeljo, dne 5. februarja 1911 ob 4. uri popoldne prvi sokolski ples v dvorani gospodarskega dru-

štva na Proseku. Ker je čisti dobiček na-menjen v nabavo telovadnega orodja, va-bimo na obilno udeležbo.

Občni zbor podružnice CMD v Rocolu se bo vršil v nedeljo dne 5. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih gospodarskega društva v Rocolu. Vabljeni so vsi člani, da se tega zborovanja udeležijo v čim večem številu. Dnevni red običajni. Tem potom vabimo tudi Tržacane in druge, da posetijo toli zanemarjeni Rocol, ker se gre pri tem občnem zboru posebno za ustanovitev slov-ljudske šole v tem okraju.

Nar. del. organizacija.

Gostilniška zadruga članov NDO. vabi vse tovariše odbornike in nadzornike k izredni odborovi seji za danes zvečer ob 8. uri. Predsednik nadzorništva.

Naše gledališče.

V četrtek popol. bo repriza francoske burke

„HOTEL BRABANT“,

ki je pri premijeri dosegel tako velik efekt smeha.

Na Svečnico, 2. febr. uprizore na našem odru znano opereto

„VALČKOV ČAR“
(Walzertraum).

S to prekrasno opereto bomo zazna-movali velik napredek za naše gledališče. O tem priča izredno zanimanje, med občinstvom za to predstavo. — Vse opozarjamo, da bo naval velik kakor še nikoli. Pravočasno se bo treba pobrigati za vstop-nice, ki jih prodaja vratarica „Narod. doma“.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. Danes repriza opere „Boris Go-dunov“ od Musorgskega.

EDEN. Variété.

DAROVL

— Za svetoivansko podružnico C. M. nabralo se je na svatbi g. Ličen dne 26. t. m. 14 kron. Novoporočena pa sta se od-kupila od takomenovanih „konfetov“ s tem, da sta darovala 10 kron podružnici 10 kron pa „Vrdeljskemu Sokolu“. Živela naša dvo-jica Ličen!

— Škedenjski podružnici družbe sv. C. in M. je darovala gospa Ivanka Godina-Ban 4 K v počestčenje spomina svoje pokojne strine Zajčevke. — Gospica Petrina Flego-Sambro daruje istej 2 K in g. Orel Marija 1 K. Srčna hvala!

— Za podružnico družbe sv. C. in M. na Greti se je nabralo pri krstu male Ma-ricice Tomašič pri botrini 5 K.

— Za drugi kamen se je nabralo po občnem zboru podružnice sv. C. in M. na Greti v „Konsumnem društvu“ v Rojanu K 33 50.

— Za moško podružnico sv. C. in M. v Trstu se je nabralo pri peku 50 st. Zne-sek ima uprava.

Vesti iz Istre.

Iz Hrpelji. Politična oblast je dne 1. januarja 1911, tik pred semnjem brzojavno zaprla semenj v Hrpeljah, radi kužne bo-lezni na gobcu in parkljah. Mnogo semnjar-jev so žandarji po cestah, torej že na potu, vračali.

Ker pa ta kužna bolezen ni v našem okraju še ponehala, ostane semenj zaprt tudi dne 2. oziroma 3. februarja t. l.

Mesečni semenj v Hrpeljah se je ravno zadnja leta kaj živahno razvijal, tako, da se je v marsičem lahko primerjal z divaškim. Le žal, da ga je mogla v tem razvitku za-deti tu usoda — kateri so pa mogli podleči tudi vsi bližnji semnji. Sicer semenj ostane odprt vsem trgovcem, razun onim z živino.

Deželno gospodarstvo. — Denar se zanemaruje. Da je število slovensko-hrvat-skih otrok, ki bi morali obiskovati ljudsko šolo v Istri, ogromno, o tem čvčkajo že vrabci na strehah. A pogledimo v naslednjih dveh slučajih, kako se siplje denar brez svrhe!

V Kaštelu, kjer je le 5 italijanskih dru-žin, ki so se pa že asimilirale, je italijanska dvorazrednica. Opravki so me zanesli tja in naštel sem odhajajoče otroke. Bilo jih je iz I. razreda 20, iz II. razreda 14.

V Krašici, v vasi, ki je prišteta k slo-venskemu volilnemu okraju, je tudi italijan-ska šola. Iz iste sem pa naslednjega dne naštel 3 učence.

Lepo gospodarstvo! Vprašal sem tako v jednom, kakor v drugem kraju po vzro-kih. A odgovorili so mi moše: „Čemu naj pošiljamo otroke v tako šolo! Nauče se itak ničesar! Prve dni se grede vneti. Ker pa ne poznajo jezika, se dolgočasijo in niti pod kaznijo jih ne moremo več pripraviti v šolo“. — Ali odgovarjajo take šole svojemu

Pošiljatve, komisije in zastopstva : Giov. di G. Kanobel Trst ul. Belvedere 9, Telefon št. 23-87. Sprejema plačila cari.e za vsakovrstno blago, prejema in oddaja na dom, pošiljatve po morju in železnici. Prejem kovčgov kakor tudi prevažanje pohištva v mestu in na vse kraje.

Odlikovana pekarna in sladšćilarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi
v Londonu leta 1909

Acquedotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9

naznanja slavnemu občinstvu, da ima trikrat na dan svež kruh. Prodajalnice je tudi dobro pres rbljena z vsakovrstnimi biškoti posebno za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, kroke itd., kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Brezplatna postrežba na dom. — Priporoč. se slavnemu občinstvu z odličn. spoštovanjem

Vinko Škerk : Trst

Mnenje g. dr. H. N. Deuvelletian-a, Carigrad

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Predpisal sem večkrat Vaše SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) svoji klienteli in imel sem vedno čudovite uspehe. Upliv tega izvrstnega izdelka je hiter in gotov.

CARIGRAD, dne 3. decembra 1909.

Dr. H. N. DEUVELLETIAN.

Patent. divan-postelja Machnich

Okraši radi svoje krasne eleganco vsaki prostor in se spremeni v hipu s samim premakljanjem v jako komodno posteljo z lastnimi žimnicami in blazinicami. — Divan je izdelan na tak način, ki vključuje, da bi se ugnezdil mrčes. Čisti se lažje kakor postelja.

Prospekti zastoj. Eventuel.
na mesečne obroke.

Vsprejemajo se vsakovrstna tapetijska in dekoracijska dela.

C. MACHNICH, Trst, ul. S. Giovanni 10

Za okrepčila o priliki porok, krstov itd obrnite se na žga-njarno AUGUSTO DELL'AGNOLU, v ulici Riborgo 1 in ulica Malcanton 20, ki ima v zalogi vsakovrstna desertna vina, likerje, bombone in slaščice prve vrste, posojnje v te namene proti povračilu ves potreben namizni service za vsako število povab-jencev. — Refošk iz lžole buteljka K 1-60.

Krojačnica za civiliste in vojake :.
Franjo Polanec

v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n. Priporoč. se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsake vrstna dela. Blago prve vrste, delo solidno, cene zmerno

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** **Na obroke**
TRST — ulica dell' Olmo štev. 1, II. nadstropje — Trst

Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga
ter moške in ženske suknje.

UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici

Prodajalnica čevljev v Trstu via Barriera vecchia 38

naznanja P. N. občinstvu v mestu in okolici, da ima vedno v svoji prodajalni VELIKO IZBERO vsakovrstnih čevljev za gospode, gospe in otroke. Dobi se tudi močne čevlje za delavce in težake vsake vrste in lastnega izdelka. Sprejemajo se naročila po meri in tudi vsakovrst. poprave. Zadruga izdeluje čevlje tudi za c. kr. vojno armado v popolno zadovoljstvo.

Goljufija v blagu in izdelovanju je izključena. Priporoč. se torej slavnemu občinstvu in okolici v slučaju potrebe, da ne zamude priti v nje prodajalno.

Samo pri tvrdki
Brosch & Laurenčič
Via Nuova štev. 40 (vogal Via S. Giovanni) Via Nuova štev. 40.
Manufakturna trgovina in zaloga perila

kupi se blago po najnižjih cenah!

Lawtenis, dobre vrste . . . od stot. —40 naprej	Sifon extra vrste stot. —56 napr.
Wasser-uch —46	Mali prišli po angl. uzoru . . . po K 4-20 ducat
Wasser-tuch K 1-05	Hamizal prti 1-90 kom.
Bombaževina nav. in trpežna . . . stot. —40	Volnena pregrinjala od „ 6— napr.
Bombaževin. dvojne visokosti . . K 1.—	Prešire praginjala 7—
Sifon naravni stot. —46	Flanelasta pregrinjala 2-20

Specijaliteta: volnene mornarske maje. Velika izbira volnenega blaga, zefir za srajce, volnene in svilene šarpe, drobnarije itd.

Blago za zastave in narodne trakove.

Blago, katero ne ugaja se zamenja. SOLIDNA POSTREŽBA. Vse blago iz prvih tovarn.

namenu? Ni-li to denar vkraden iz žepa davkoplačevalcev?

Iz Kozine. Železničarsko veselico priredi dne 2. februarja t. l. postaja Hrpelje-Kozina v dvorani gosp. Josipa Križmana v Hrpeljah. K plesu bo svirala tamburaška godba iz Kozine. Med odmorom preskrbi odbor različne zabave. Promenadna toileta. Začetek ob 6. zvečer.

Druge slovenske dežele

Ilirska Bistrica trg. Cesar je povzdignil Ilirsko Bistrico na Notranjskem v trg. Maribor šteje po poročilu „Slav. Tagblatt“ 31.000 prebivalcev, med njimi 12.000 Slovencev.

Belokranjska železnica. Politični obhod belokranjske železnice proge je preložen in se začne še le dne 28. februarja.

Načelnik grosupeljske postaje ubit. — Načelnik grosupeljske postaje na Dolenjskem, Tomaž Aichholzer, o katerem smo poročali v soboto, da so ga našli zmrujenega, je bil ubit. Pri vasovanju ga je udaril kmečki fant Anton Janežič iz Hrastja po glavi, da je Aichholzer obležal mrtev. Janežič in njegov prijatelj Jos. Valentinič, ki je bil tudi v družbi, sta bila aretirana, Janežič je svoje dejanje že priznal.

Književnost in umetnost

Dr. E. Voičič: „Nekateri slovenski pravniški izrazi“. Ponatis iz „Slovenskega Pravnika“. Cena 40 stot. — Navedeni strokovnjak v ti razpravi spretno zavrača nekatere napačne termine n. pr. obravnava, ugovor itd. ter priporoča prave n. pr. razprava, vgovor itd. to pa posebno radi uporabe strokovnih izrazov v novem prevodu občnega državlanskega zakonika, ki ima iziti v tem letu in pa zaradi ednotne pravniške terminologije na slovanskem jugu. Razprava je jako zanimiva, kakor je lahko misliti o uredniku treh obširnih zbornikov: Civilnopravni zakonik. Zemljiško-knjižni zakonik in zakonik o nespornem sodstvu. Knjižica, katere je le malo odvisov se dobiva po ljubljanskih knjigarnah.

Razne vesti.

x Ribe v steklenih posodah vidimo pogostoma v stanovanjih v mestu in na deželi. Omeniti moramo tudi, da kmalu poginejo. Največ smo sami krivi, in sicer tedaj ko preminjamo ribam vodo. V naravi morajo ribe res pretrpeti velike preminjave temperature, toda v rekah itd. se to dogaja polagoma. V steklenih posodah pa devamo ribe naenkrat v popolnoma mrzlo vodo, ko smo jo premenili. Ta hipna preminjava škoduje ribam zelo, navadno obole in poginejo. Brez drugega se je pri preminjavi vode posluževati toplomera in je paziti na to, da imej sveža voda isto temperaturo, kakor jo ima stara voda.

Kis je dobro domače sredstvo, toliko bolj, ker je hitro pri roki. Služi prav dobro za izpiranje hrbta, da se odpravlja žnjim razne slabosti telesa, na katero upliva kis dobrodejno. Z vodo pomešan kis je izvrstno sredstvo za izpiranje ust in grla, s tem se odstranijo razni gnjilci organizmi. Priporočila se, izpirati grlo večkrat s kisovo vodo. Pokladki, namočeni v kis, so splošno v rabi pri glavobolu in omoticih. Kis pomaga proti raznim zastrupljenjem, posebno proti zastrupljenju vsled zavživanja zalezanega mesa, klobas in rib kakor tudi proti rastlinskemu strupom in strupenim gobam.

Poroka nad oblaki. Iz San Antonia v Teksasu poročajo o fantastični poroki mis Sheltonove v zrakoplovu v višavi 800 metrov. Poroka se je izvršila nad oblaki. Po poroki se je mladi par vozil še 35 milj po zraku, a potem se spustil na zemljo, da proslavi v hotelu z banketom ta slavnostni čin.

Sprejeda po 24 letih. Iz Brna javljajo, da je pred 24 leti oslepel 58-letni delavec Koplik. Uprav neppisna je bila njegova radost in njegove rodbe, ko je nesrečnik nekoga dne, po 24-letni slepoti, nenaadoma spregledal.

Blaznik v angleški banki. Te dni je prišel v angleško banko v Londonu neki človek, ter je izročil blagajniku nekaj dokument. Blagajnik je prebral listino in mu rekel: „Vi trdite, da ste najstarejši sin kraljice Viktorije“. Tujec mu je odvrnil: „Izplečajte mi takoj en milijon ali pa izgubite življenje vi in še neke druge osebe“. Prav gotovo, kraljevska visokost! je odgovoril blagajnik, „ali jaz nimam tolike denarja, morali boste z onim le gospodom k glavni blagajni“, in je pri tem namignil detektivu, ki je stal tam blizu. Le-ta ga je odvedel iz poslopija. Ko sta bila zunaj, je pa blaznik izlekel revolver in hotel streljati. Le z veliko težavo mu je detektiv s pomočjo drugih oseb odvzel orožje, ga zvezal in dal potem odvesti v blaznico.

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-govornejši kavni pridelatek Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stot. tisk. Pisca se takoj ina oddelku.

Za mešano trgovino na deželi išče se za 15. marca starejši trgovski pomočnik kot prva mož. Ponudbe in pojasnila desedanjega službovanja naj se pošlje pod šifro „zanesti“ glavna pošta Gorica (Primorsko). 174

Ženitna ponudba. Vdovec star 31 let, brez otrok, v gotovi službi s 30.000 kron, želi znanje z gospodino ali vdovo brez otrok od 25—30 let staro z dobre družine, izobraženo in dobrega srca. Besne ponudbe s sliko na Inseratni oddelku Edinosti pod naslovom „LJUBEZEN 710“. 176

Sobica se odda takoj za 10 kron mesečno. Gaspare Gozzi 3, II. 178

Dobra kuharica, katera govori slovensko, nemško, in angleško se ponuja. Naslov: Katarina Jerman, via Serbatolo Greta 175, II. nad. 175

Takoj se odda meblirana soba v ulici Giovanni Boccaccio št. 18, III. nadst. 177

Brinjevec po K 360 liter, pošiljam proti povzetju; večje množice po dogovoru. Za pristojni jamčim. — Leonhard Del — Linz Razdrto. 80

Svetlo in likano perilo. Kdor hoče svetlo in likano perilo, naj se obrne na zavod F. Samokov v Trstu, ulica Cecilia št. 14, pralnice. Telefon 22-69. 2003

Iščem združnika za dobro vpeljeno trgovino. Kje, pove Ins. odd. Edinosti. 148

Ugodna prilika. Ker mihi podpisal svoj mlajši z vodo silo opustiti, hoče mlinske prostore in vodno silo oddati večjemu obrtnemu podjetju, kakor n. pr. mizarja, ključavničarja i. t. d. v najem. Natančna pojasnila in podatke pri Jos. Kegovšek-u v Idriji. 154

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso št. 6. Trgovina jestvin in kolonijal. Zaloga sveč, mila in čistila v pr. družbo av. Cirila in Metoda. Priporoča se Ivan Bidovec. 128

Ugodna prilika. partija šivalnih strojev Singer, pisarna garancija za tri leta, za družine po K 62, drugi modernejši za vsa dela K 100. Ulica Santa Caterina 9, skladišče I, dvorišče. 128

Hišne posestnike v Trstu opozarjam, da prevzamem po pogodbi administracijo večjih hiš. Referenice dobre. — Vpr. šnja na Ins. odd. Edinosti pod „Oster“. (116)

Prilika. Kuhinjska oprema iz aluminija, K 50. Specijaliteti: predmeti za darove. — Umberto Cecca — Trst, via Casserna 11. 1864

Krompir za seme. Edini krompir za seme najboljše vrste se dobi v ul. S. Maurizio 2, Anton Vatovec. 150

Pristni, dober brinjevec se dobi pri Lovru Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1681

Al. Repič - Trst ulica Madonnina št. 5.

Avt. meh. delavnica za upeljavo vode in plina. Brizgalnice in posebni aparati za preskrbo s pitno vodo na pritisk (brez vsake pripomoči), zaloga za dvorce, zdravilišča, in sploh za kraje, kjer manjka upeljavo vode na pritisk. — Prodaja mrežic in cilindrov. — Sprejemajo se vsakovrstna kleparska dela. Delavnica za popraviljanje. — Načrti in proračuni na zahtevo po nizkih cenah.

Moderno pohištvo

Trst, ulica Gioachino Rossini št. 26, vogal ulice della Zonta

GUGL. BROD & CO.

opozarja slavno občinstvo, da je na novo uredil

svoje velike sobane

z modernim pohištvom

vsakega štila, ki je je nakupil pod takimi pogoji, da je zamore nuditi svojim cenj. odjemalcem po najnižjih cenah. — Katalogi na zahtevo zastoj. Povoljni pogoji za vplačila.

Zaloga obuvala in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosce Carducci 31.

Fillijalka ul. S. Sebastiano 8.

Velika izbira moških ženskih čevljev. — Popravne ne izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Spritzer wein

se izmenjuje belo štajersko vino, ki je edino pripravna pijača s mineralnimi vodami in sifonom. Prodajam tudi v buteljkah pristno vino Opello iz Vise, Belo sladko iz Vise, Istrsko in teran. Priporočam tudi svoj izbor desertnih in zdravilnih vin, razlikarje, šangje in sirupe. Zaloga „Asta spumanti“ po Kron 3 a 4. Sladki refek po K 2. Izobno šangje po K 2-40 buteljke goldruga lista. Pre- E. Jurcev, Acquedotto 9

V novem kinematografu **„ORTEO“**

Danes 31. jan., v sredo 1. in četrtek 2. febr.

Izredne predstave velikega umetniškega filma! — Svetovna novost!

Lov na deklice. Ganljiv dramatičen prizor. Tajnosti infamne trgovine. — Bele sužnje. — Izvrški družbe. Rekonstruirana drama za propagando proti lovu na deklice v Ameriki. — Velik uspeh. Na zaključku **KOMIČNA ŠALA**, vse za smeh.

Edina slovenska **knjigoveznica**

ANTON REPENŠEK, Trst ul. Cecilia 9

izdeluje vsakovrstna knjigoveška priprava in fina dela **PO KONKURENČNIH CENAH.**

Češka vzajemna zavarov. na življenje **ZADRUŽNI ZAVOD**

C. k. priv. Prva češka vzaj. mno zavarovalnica, ustanovljena l. 1827 v PRAGI (Lastna palača).

Najugodnejše življensko in rentno zavarovanje.

Moderni zavarovalni pogoji in Specij. tarif za žene. Predno se odločite zavarovati se na življenje, zahtevajte v lastnem interesu prospekt potom **SLAVNEGA ZASTOPSTVA** Češke vzajemne zavaroval. na življenje v Trstu, ul. Squero Nuovo 13 (nasproti glavne pošte).

Rogaška kisel. Jempev Radinski vrelec.

Najboljši mineralni vodi.

— ZASTOPNIK —

Lacko Križ - Pula

WIESENREITER & Co., TRST

Ulica Valdirivo 13.

Norberto Nachtigall

Trst, ulica Nuova 41, Trst

(PALAČA - SALEM)

Zaloga in zastopstvo zelo ugledne švicarske ovarne.

Vsakovrstne ure, žepne ure od 5 kron dalje.

Budilniki od K 2-40 dalje.

Zlatina se prodaja po ugodnih cenah.

V ulici dell'Isiria št. 8

zraven (Cine-Music)

ODPRLA SE JE VELIKA

pekarna in sladničarna

po modernem sistemu, v kateri se bo prodajal kruh I. vrste, svež trikrat na dan. — Specijaliteti: sladčice, bombonov, biškotov itd., kakor tudi likerjev prvih vrst. — Sprejemajo se v peko kruh in druge stvari po nizkih cenah. — **PO-TREZBA NA DOM.**

Udani **JOSIP FABIAN.**

ZALOGA VIN

ulica Pietà št. 13

Točijo se pristna vina za družin rabo

istrska in dalmatinska

iz najboljših kleti. Istrsko po stot. 72.

Dalmatinsko črno Opollo po 80 stotink.

Udani **Adolf Haiper.**

PASTILJE ZA PRSA

— „Nič več kašlja“ —

so edino sredstvo proti kašlju, prehlajenju, zagrijenosti in vsem boleznim dihalnih organov. Skatija z navodilom 70 stotink se dobi samo v lekarni

Praxmarer, ALDUE MORI

Trst (mestna hiša) Tel. 377

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2.

Specijalist za popraviljanje

roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti.

Jamci za popolno delo in se ne boji konkurence.

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kužne bolezni

ima svoj

AMBULATORIJ

v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nad

Jadransko banko).

Sprejema od 12. do 1. in 5 1/2 do 6 1/2 pop

Tovarna cementnih in glinastih izdelkov

v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izdelke, kakor: raznovrstne cevi, tlakovne plošče v vseh barvah, vse vrste okrasov, podboje vrat in oken, nagrobne spomenike, altarje, cementno opeko, marmorirane in navadne stopnjice, kipe in sploh vse v to stroko spadajoče predmete.

Naročila izvrše se točno in po najnižjih cenah, kakovost izdelkov je izborna.

MICHELE ZEPPAR Trst, ulica San Giovanni 6 in 2

TELEFON št. 11-85

Podružnica v Zadru.

Zaloga

majoličnih peči in

štedilnikov (Sparherd)

lastnega izdelka.

Edino zastop. tovarne

majoličnih peči: Carl

Mayer's Söhne, Blansko

Izbera plošč

za stene kakor tudi

za štedilnike,

majolice, peči izdelane za

trajen ogenj, uporabljivo

tudi na plin

Čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst

VIA BARRIERA VECCHIA ŠT. 10 (NASPROTI SLADČIČARNE GATTI)

Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blago izvrstno in cene zmerne.